

Consilier Contabilitate Explicată

Consilier

- ✓ **Contabilitatea activelor și pasivelor**
- ✓ **Contabilitatea cheltuielilor și veniturilor**
- ✓ **Contabilitatea creanțelor și datoriilor**
- ✓ **Contabilitatea taxelor și impozitelor**
- ✓ **Studii de caz pe domenii de activitate**
- ✓ **Situații financiare anuale**
- ✓ **Contabilitatea operațiunilor în afara bilanțului**

7. Proceduri și reguli pentru raportarea în e-Transport a bunurilor cu risc fiscal ridicat

Sistemul național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri, denumit RO e-Transport, a fost instituit inițial prin O.U.G. nr. 41 din 8 aprilie 2022. Aceasta a fost ulterior modificată și completată de mai multe ori pentru a ajusta și a îmbunătăți funcționarea acestui sistem.

Principalele acte normative care au adus modificări sunt:

- O.U.G. nr. 106 din 30 iunie 2022;
- O.U.G. nr. 132 din 29 septembrie 2022;
- Legea nr. 233 din 19 iulie 2023;
- O.U.G. nr. 115 din 14 decembrie 2023.

Aceste acte normative au avut ca scop ajustarea și îmbunătățirea sistemului RO e-Transport, aducând modificări în ceea ce privește reglementările și funcționalitățile acestuia.

Sistemul național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri este cunoscut sub numele de RO e-Transport.

Acest sistem are două scopuri principale:

1. Monitorizarea transporturilor rutiere pe teritoriul național ale bunurilor cu risc fiscal ridicat
2. Monitorizarea transporturilor rutiere internaționale de bunuri.

RO e-Transport are ca obiectiv îmbunătățirea transparenței și conformității în domeniul transportului rutier de bunuri.

Bunurile cu risc fiscal ridicat supuse monitorizării prin sistemul RO e-Transport sunt tot cele cuprinse în Ordinul ANAF nr. 802/2022 privind stabilirea bunurilor cu risc fiscal ridicat transportate rutier, care fac obiectul monitorizării prin sistemul RO e-Transport, și anume:

Nr. crt.	Bunuri catalogate prin Nomenclatorul combinat*
1.	Legume, plante, rădăcini și tuberculi, alimentare, care se încadrează la codurile NC de la 0701 la 0714 inclusiv
2.	Fructe comestibile; coji de citrice sau de pepeni, care se încadrează la codurile NC de la 0801 la 0814 inclusiv
3.	Băuturi, lichide alcoolice și oțet**, care se încadrează la codurile NC de la 2201 la 2208 inclusiv
4.	Sare; sulf; pământuri și pietre; ipsos, var și ciment, care se încadrează la codurile NC 2505 și 2517
5.	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate, care se încadrează la codurile NC de la 6101 la 6117 inclusiv
6.	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate, care se încadrează la codurile NC de la 6201 la 6212 inclusiv și la codurile NC de la 6214 la 6217 inclusiv

- b) **Un singur utilizator:** Aceasta înseamnă că toate bunurile din partida respectivă sunt deținute sau utilizate de același utilizator sau proprietar. Acest lucru poate fi o informație crucială pentru a înțelege cine este responsabil pentru bunurile transportate și cine trebuie să primească bunurile la destinație.
- c) **Un singur destinatar final:** Aceasta înseamnă că toate bunurile din partidă sunt destinate aceluiași destinatar final. Este important pentru planificarea și gestionarea livrării, deoarece destinatarul final poate fi situat la o anumită adresă sau locație specifică.
- d) **Transportat cu un mijloc de transport ce poate fi schimbat pe parcursul deplasării:** Acest aspect indică faptul că bunurile din partidă sunt transportate cu un mijloc de transport care poate fi schimbat pe parcursul călătoriei. Acest lucru poate include utilizarea diferitelor tipuri de vehicule sau intermediere între diferite moduri de transport în funcție de necesități și de cerințele de logistică.

Vehicul de transport: Vehiculul utilizat pentru transportul, livrarea, mutarea sau deplasarea bunurilor către unul sau mai multe locuri de descărcare, conform definiției stabilite prin ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al președintelui Autorității Vamale Române.

Important!

Conform Ordinului comun nr. 2.545/6.316/2022, categoriile de vehicule rutiere care sunt supuse monitorizării în cadrul sistemului RO e-Transport sunt definite astfel: Categoriile de vehicule rutiere care fac obiectul monitorizării în sistemul RO e-Transport sunt cele care au o masă maximă tehnic admisibilă de minimum 2,5 tone, încărcate cu bunuri cu risc fiscal ridicat cu o masă brută totală mai mare de 500 kg sau o valoare totală mai mare de 10.000 de lei, aferente cel puțin unei partide de bunuri care face obiectul transportului. – art. 1 alin. (4) din Ordin

Exemplu:

Situația 1 – Autoutilitara cu masă totală autorizată sub 2.500 kg:

X SRL achiziționează produse cu risc fiscal (îmbrăcăminte).

- Valoarea totală a facturilor depășește suma de 10.000 lei, fără TVA.
- Cantitatea totală achiziționată este sub 500 kg.
- Autoutilitara firmei folosită pentru transport are o masă totală autorizată sub 2.500 kg.

În acest caz, deoarece masa totală a autoutilitarei este sub 2.500 kg, nu este necesară declararea în sistemul RO e-Transport și obținerea codului UIT.

Situația 2 – Autoutilitara cu masă totală autorizată peste 2.500 kg:

X SRL achiziționează din nou produse cu risc fiscal.

- Valoarea totală a facturilor depășește suma de 10.000 lei.
- Cantitatea totală achiziționată este sub 500 kg.
- De această dată, autoutilitara firmei folosită pentru transport are o masă totală autorizată peste 2.500 kg.

de stocuri la dispoziția clientului în situația în care România este statul membru din care au fost expediate sau transportate bunurile, atât pentru bunurile expediate din România, cât și în cazul în care bunurile respective sunt returnate în România.

Obligațiile utilizatorilor

1. Să declare în sistemul RO e-Transport datele prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a), datele referitoare la expeditor și beneficiar, denumirea, caracteristicile, cantitățile și contravaloarea bunurilor transportate, locurile de încărcare și descărcare, detalii cu privire la mijlocul de transport utilizat, precum și codul UIT generat, referitoare la transportul bunurilor cu risc fiscal ridicat.
2. Să pună la dispoziția operatorului de transport rutier codul UIT aferent bunurilor transportate, direct sau prin intermediul organizatorului transportului, după caz, până cel târziu la prezentarea vehiculului în punctul rutier de trecere a frontierei la intrarea în România sau la locul de import, respectiv la punerea efectivă în mișcare a vehiculului.
3. Să declare în sistemul RO e-Transport datele aferente transporturilor pentru toate bunurile transportate în cadrul unei partide de bunuri, în cazul în care, în cadrul unei partide de bunuri, sunt transportate atât bunuri cu risc fiscal ridicat, cât și alte bunuri care nu fac parte din categoria celor cu risc fiscal ridicat.

Obligațiile transportatorului

Aceste prevederi se referă la obligațiile operatorului de transport rutier în ceea ce privește sistemul de monitorizare a transportului de bunuri cu risc fiscal ridicat prin sistemul RO e-Transport:

1. **Transferul datelor de poziționare:** Operatorul de transport rutier trebuie să asigure transferul continuu al datelor de poziționare a vehiculului de transport pe întreaga durată a traseului de transport al bunurilor care sunt monitorizate prin sistemul RO e-Transport. Acest lucru implică furnizarea informațiilor actuale privind locația vehiculului în timp real.
2. **Echiparea vehiculelor cu dispozitive de telecomunicații:** Operatorul de transport rutier este obligat să instaleze dispozitive de tip terminal de telecomunicații pe vehiculele utilizate pentru transportul bunurilor. Aceste dispozitive trebuie să utilizeze tehnologii de poziționare și transmisie de date prin satelit, conform specificațiilor stabilite la art. 4 alin. (1) lit. b¹).
3. **Excepția pentru transferul datelor de poziționare:** Dacă vehiculul de transport rutier are propriile dispozitive care transferă datele de poziționare, atunci obligația de echipare cu dispozitive de telecomunicații nu se aplică.
4. **Punerea la dispoziție a codului UIT:** Operatorul de transport rutier trebuie să ofere conducătorului auto codul UIT primit conform prevederilor art. 8 alin. (2). Acest cod UIT servește la identificarea datelor referitoare la transportul de bunuri cu risc fiscal ridicat în sistemul RO e-Transport.
5. Organizatorul transportului sau operatorul de transport, după caz, are obligația să actualizeze, în perioada de valabilitate a codului UIT, informațiile privind identificarea vehiculului de transport rutier ori de câte ori acestea se modifică, înainte de repunerea în mișcare.

Momentul și termenul în care utilizatorii implicați în transportul de bunuri pot declara datele relevante în sistemul RO e-Transport pentru generarea codului UIT – art. 11 alin. (1)

Utilizatorii prevăzuți la art. 8 alin. (1) au posibilitatea să declare în sistemul RO e-Transport datele referitoare la transporturile de bunuri cu cel mult 3 zile calendaristice înainte de data declarată pentru începerea transportului dar până la prezentarea în punctul rutier de trecere a frontierei la intrarea în România sau la locul de import, respectiv punerea efectivă în mișcare a vehiculului, după caz. Această declarație trebuie făcută până la punerea efectivă în mișcare a vehiculului.

Termenul de valabilitate a codului UIT – art. 11 alin. (2)

Termenul de valabilitate a codului UIT este de 5 zile calendaristice, respectiv de 15 zile calendaristice în cazul achizițiilor intracomunitare de bunuri, precum și în cazul operațiunilor comerciale prevăzute la art. 2 pct. 9 lit. g) și j), începând cu data declarată pentru începerea transportului.

Utilizarea de către operatorul de transport rutier a codului UIT peste termenul de valabilitate a acestuia este interzisă.

Este interzisă modificarea datelor înregistrate în sistemul RO e-Transport referitoare la transporturile de bunuri după prezentarea în punctul rutier de trecere a frontierei la intrarea în România sau la locul de import, respectiv după punerea efectivă în mișcare a vehiculului pe drumurile publice, după caz.

Important!

În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri cu risc fiscal ridicat (BRFR), codul UIT se pune la dispoziția operatorului de transport rutier până cel târziu la prezentarea vehiculului în punctul rutier de trecere a frontierei la intrarea în România.

Codul UIT se generează cu maximum 3 zile calendaristice înainte de data declarată pentru începerea transportului, dar până la prezentarea în punctul rutier de trecere a frontierei la intrarea în România.

Exemplu:

Firma XYZ, un furnizor de materiale de construcții din România, urmează să efectueze o livrare de ciment către o companie de construcții din Ungaria. Transportul este gestionat de o firmă de transport rutier, numită TransportABC, care operează în România.

Declararea în sistemul RO e-Transport:

- Furnizorul, firma XYZ, trebuie să declare în sistemul RO e-Transport datele relevante pentru transport cu cel mult 3 zile calendaristice înainte de data planificată pentru începerea transportului de către TransportABC.
- De exemplu, dacă transportul este programat să înceapă pe data de 5 aprilie, atunci firma XYZ trebuie să introducă informațiile necesare în sistemul RO e-Transport cel mai devreme pe data de 2 aprilie.

- Această declarație trebuie făcută până la momentul punerii efective în mișcare a vehiculului de către TransportABC pe drumurile publice.

Termenul de valabilitate a codului UIT:

- Furnizorul, firma XYZ, generează codul UIT pentru transportul de ciment către Ungaria, iar acest cod are o valabilitate de 15 zile calendaristice, începând cu data declarată pentru începerea transportului.
- Dacă transportul începe pe data de 5 aprilie, codul UIT generat va fi valabil până pe data de 20 aprilie.
- Este important ca TransportABC să utilizeze acest cod UIT în timpul transportului, iar utilizarea sa după data de 20 aprilie este interzisă conform regulilor.

În situația în care, în mod excepțional, transportul declarat în sistemul RO e-Transport nu este finalizat în termenul de valabilitate a codului UIT, declarantul va infirma transportul în sistemul RO e-Transport și va relua operațiunea de declarare a transportului și obținere a unui nou cod UIT.

Astfel, după punerea efectivă în mișcare a vehiculului pe drumurile publice, în intervalul de valabilitate a codului UIT, declarantul poate selecta în zona „Confirmare Transport” a aplicației RO e-Transport opțiunea „Infirmit”, menționând cauza în câmpul de date „Comentariu confirmare”, urmând ca pentru respectivul transport să fie obținut un nou cod UIT în funcție de noile date. (art. 3 alin. (14) din Procedură).

Situații în care sistemul RO e-Transport nu este funcțional – art. 8 alin. (1²), (1³) (1⁴):

În situația în care sistemul RO e-Transport nu este funcțional la punerea în mișcare a vehiculului de transport încărcat cu bunuri cu risc fiscal ridicat sau pe parcursul desfășurării transportului, obligația de declarare, respectiv de actualizare, se suspendă până la repunerea în funcțiune a sistemului. Aceste obligații se îndeplinesc până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare de la repunerea în funcțiune a sistemului, inclusiv pentru transporturile încheiate.

Perioadele de nefuncționare a sistemului RO e-Transport vor fi publicate pe paginile de internet ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Ministerului Finanțelor.

Modificarea datelor înregistrate în sistemul RO e-Transport – art. 11 alin. (3) și art. 8 alin. (1¹)

Este interzisă modificarea datelor înregistrate în sistemul RO e-Transport referitoare la transporturile de bunuri după punerea efectivă în mișcare a vehiculului pe drumurile publice, după caz. Prin excepție, organizatorul transportului sau operatorul de transport, după caz, are obligația să actualizeze, în perioada de valabilitate a codului UIT, informațiile privind identificarea vehiculului de transport rutier ori de câte ori acestea se modifică, înainte de repunerea în mișcare.

Modificarea datelor declarate în sistemul RO e-Transport după obținerea codului UIT

1. În perioada celor 3 zile calendaristice, dar nu mai târziu de punerea efectivă în mișcare a vehiculului pe drumurile publice, datele declarate în sistemul RO e-Transport pot fi modificate cu păstrarea codului UIT inițial.

transporturile bunurilor cu risc fiscal ridicat efectuate de către producătorii agricoli persoane fizice de la locul de deținere la locul de comercializare, menționate la art. 11 alin. (1) și (2) din Legea nr. 145/2014 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței produselor din sectorul agricol, cu modificările și completările ulterioare, nu fac obiectul declarării în sistemul RO e-Transport.

2. Transporturile bunurilor cu risc fiscal ridicat reprezentând produse agricole vegetale care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 3 alin. (1)-(3) din Legea nr. 108/2014 privind transportul rutier de produse agricole vegetale pe drumurile publice, cu modificările ulterioare, nu fac obiectul declarării în sistemul RO e-Transport. – art. 8 alin. (1)-(2) din Procedură

Important!

Constituie contravenții, art. 13 alin. (1), dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

- a) nerespectarea prevederilor art. 9 alin. (2), art. 11 alin. (2) și (4);
- obligația de declarare în sistemul RO eTransport a datelor referitoare la transporturile de bunuri cu risc fiscal ridicat, astfel încât să poată fi identificate prin codul UIT;
 - utilizarea de către operatorul de transport rutier a codului UIT peste termenul de valabilitate;
- b) declararea în sistemul RO e-Transport a unor cantități diferite de cele care fac obiectul transportului de bunuri;
- c) nerespectarea prevederilor art. 8 alin. (11), (13) și (2), art. 11 alin. (3) și art. 12:
- obligația organizatorului transportului sau operatorului de transport, după caz, de a actualiza, în perioada de valabilitate a codului UIT, informațiile privind identificarea vehiculului de transport rutier ori de câte ori acestea se modifică, înainte de repunerea în mișcare, iar în cazul în care sistemul este nefuncțional, până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare repunerii în funcțiune a sistemului, inclusiv pentru transporturile încheiate;
 - obligația utilizatorului de a pune la dispoziția operatorului de transport rutier codul UIT aferent bunurilor transportate, direct sau prin intermediul organizatorului transportului, după caz, până la punerea efectivă în mișcare a vehiculului;
 - modificarea datelor înregistrate în sistemul RO e-Transport referitoare la transporturile de bunuri după punerea efectivă în mișcare a vehiculului pe drumurile publice;
 - obligația de declarare în cazul transportului mixt (bunuri cu risc fiscal ridicat și bunuri fără risc fiscal ridicat) în sistemul RO e-Transport a datelor aferente transporturilor pentru toate bunurile transportate în cadrul unei partide de bunuri;
- d) nerespectarea de către conducătorul vehiculului de transport a prevederilor art. 10 (obligația de prezentare a documentelor care însoțesc transportul de bunuri care fac obiectul monitorizării prin sistemul RO e-Transport împreună cu codul UIT).

Reducerea capitalului social prin răscumpărarea capitalurilor proprii

Societățile pe acțiuni din România își pot reduce capitalul social prin răscumpărarea propriilor acțiuni. Această acțiune este propusă pentru a spori atractivitatea acțiunilor și a optimiza capitalul social. De asemenea, răscumpărarea de acțiuni poate fi văzută ca o alternativă la distribuirea de dividende.

Din punct de vedere contabil, al Reglementărilor contabile aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014, evidența acțiunilor proprii, răscumpărate, se ține cu ajutorul contului 109 „Acțiuni proprii”.

Contul 109 „Acțiuni proprii” este un cont de activ.

În debitul contului 109 „Acțiuni proprii” se înregistrează:

- prețul de achiziție al acțiunilor proprii răscumpărate (512);
- valoarea acțiunilor deținute de societatea absorbită la societatea absorbantă, preluate de societatea absorbantă ca urmare a fuziunii prin absorbție (456).

În creditul contului 109 „Acțiuni proprii” se înregistrează:

- reducerea capitalului cu valoarea acțiunilor proprii răscumpărate și anulate, potrivit legii (101);
- diferența dintre valoarea de răscumpărare a instrumentelor de capitaluri proprii anulate și valoarea lor nominală (149);
- valoarea sumei de încasat/încasate din vânzarea acțiunilor proprii (461, 512);
- diferența dintre valoarea de răscumpărare a instrumentelor de capitaluri proprii și prețul lor de vânzare (149);
- valoarea instrumentelor de capitaluri proprii cedate cu titlu gratuit (149);
- valoarea acțiunilor deținute de societatea absorbită la societatea absorbantă, preluate de societatea absorbantă ca urmare a fuziunii prin absorbție și anulate de aceasta (149).

Soldul contului reprezintă valoarea acțiunilor proprii răscumpărate existente.

Din perspectivă contabilă, răscumpărarea de acțiuni implică reducerea numerarului (casă sau bancă) și scăderea corespunzătoare a capitalurilor proprii (contul de „acțiuni proprii” diminuează capitalurile) cu valoarea de achiziție a acțiunilor răscumpărate, excluzând comisioanele plătite brokerului.

Efectul asupra contului de profit și pierdere depinde de ce se întâmplă cu acțiunile răscumpărate.

De obicei, acestea sunt anulate, distribuite gratuit angajaților sau vândute (angajaților sau pe piață).

În primele două cazuri, societatea va înregistra o pierdere egală cu valoarea de achiziție a acțiunilor plus comisionul brokerului.

În al treilea caz, societatea înregistrează la rezultatul final diferența dintre prețul de vânzare și cel de răscumpărare, care poate fi pozitivă (profit), negativă (pierdere) sau nulă (efect zero).

Important!

Societățile pot achiziționa propriile acțiuni fără a fi supuse restricțiilor prealabile, așa cum sunt ele arătate la art. 103¹ din Legea nr. 31/1990, dar cu respectarea prevederilor legale specifice, după cum urmează:

- a) acțiunile dobândite conform art. 207 alin. (1) lit. c), în urma unei decizii a adunării generale de a reduce capitalul social;
- b) acțiunile dobândite prin transfer cu titlu universal;
- c) acțiunile integral plătite, achiziționate în urma unei hotărâri judecătorești, în cadrul unei proceduri de executare silită împotriva unui acționar care este debitor al societății;
- d) acțiunile integral plătite, dobândite cu titlu gratuit.

Important!

Restricțiile prevăzute conform art. 103¹, cu excepția celei din art. 103¹ alin. (1) lit. d), nu se aplică acțiunilor dobândite conform art. 134.

(Acționarii care nu au votat în favoarea unei hotărâri a adunării generale au dreptul de a se retrage din societate și de a solicita cumpărarea acțiunilor lor de către societate numai dacă respectiva hotărâre a adunării generale are ca obiect:

- schimbarea obiectului principal de activitate; transformarea transfrontalieră a societății;
- schimbarea formei societății; fuziunea sau divizarea societății, inclusiv transfrontalieră.)

În cazul acțiunilor dobândite cu încălcarea art. 103¹ și 104 se va proceda astfel:

- Acțiunile dobândite în încălcarea prevederilor art. 103¹ și 104 trebuie vândute în termen de un an de la dobândire.
- Dacă valoarea nominală a acțiunilor proprii dobândite conform prevederilor articolului 104 alin. (1) lit. b)-d), fie direct, fie prin intermediul unei persoane care acționează în nume propriu, dar în contul societății, inclusiv valoarea nominală a acțiunilor proprii existente deja în portofoliul societății, depășește 10% din capitalul social subscris, acțiunile care depășesc acest procent trebuie vândute în termen de 3 ani de la dobândire.
- În cazul în care acțiunile nu sunt vândute în termen conform alineatelor (1) și (2), aceste acțiuni trebuie anulate, iar societatea este obligată să reducă în mod corespunzător capitalul social subscris.

Conform articolului 207 alin. (1) pct. c) din Legea nr. 31/1990 actualizată, capitalul social poate fi redus prin dobândirea propriilor acțiuni, urmată de anularea acestora. În cazul operațiunii de reducere a capitalului social, legislația incidentă impune restricții cantitative raportate la capitalul social.

Important!

Conform art. 103¹ alin. (1) lit. b) din Legea nr. 31/1990 actualizată, valoarea nominală a acțiunilor proprii dobândite de societate, inclusiv a celor aflate deja în portofoliul său, nu poate depăși 10% din capitalul social subscris.

În cazul reducerii capitalului social, restricția de 10% nu se mai aplică, conform art. 104 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 31/1990 actualizată.

Prin dobândirea propriilor acțiuni de către Societate, aceasta devine propriul său acționar. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 105 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 actualizată, acțiunile dobândite în conformitate cu dispozițiile art. 103¹ și 104 nu conferă dreptul la dividende pe perioada deținerii lor de către Societate. De asemenea, dreptul de vot conferit de acțiunile proprii deținute va fi suspendat pe perioada deținerii lor de către societate, conform art. 105 alin. (2) din Legea societăților.

Atenție!

Conform prevederilor art. 103¹ din Legea nr. 31/1990 actualizată, sursele necesare finanțării programului de răscumpărare sunt din profitul distribuibil sau din rezervele disponibile ale societății, înscrise în ultima situație financiară anuală aprobată, cu excepția rezervelor legale. Totuși, răscumpărarea acțiunilor se poate realiza și prin intermediul altor surse financiare, inclusiv credite contractate în mod exclusiv în acest scop.

Pentru realizarea procesului de răscumpărare, se pot identifica două variante de achiziție:

- tranzacții efectuate în cadrul pieței unde acțiunile sunt listate, în conformitate cu prevederile Regulamentului Delegat (UE) 2016/1052 al Comisiei din 8 martie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare pentru condițiile aplicabile programelor de răscumpărare și măsurile de stabilizare; și/sau
- prin cumpărare în cadrul unor oferte publice de cumpărare, desfășurate în conformitate cu prevederile Legii nr. 24/2017 (republicată, actualizată), Regulamentului ASF. nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, cu modificările și completările ulterioare.

Din punct de vedere contabil sunt incidente prevederile din Reglementările contabile aprobate prin O.M.F.P. nr. 1.802/2014, de la pct. 413-416.

Acțiunile proprii răscumpărate, potrivit legii, sunt prezentate în bilanț ca o corecție a capitalului propriu.

De reținut!

Câștigurile sau pierderile legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii ale entității (acțiuni, părți sociale) nu vor fi recunoscute în contul de profit și pierdere.

Contravaloarea primită sau plătită în urma unor astfel de operațiuni este recunoscută direct în capitalurile proprii și se prezintă distinct în bilanț, respectiv Situația modificărilor capitalului propriu, astfel:

- câștigurile sunt reflectate în contul 141 „Câștiguri legate de vânzarea sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii”;

Exemplul 2:

Societatea XYZ S.A. listată la bursă dorește să răscumpere 100.000 de acțiuni cu 20 lei/acțiune, valoare nominală 0,1 lei/acțiune, valoare de piață conform BVB 11 lei/acțiune. În trecut, societatea a emis acțiuni de mai multe ori, ocazie cu care a majorat capitalul social și s-a înregistrat cu prime de emisiune. După răscumpărare, societatea dorește să anuleze cele 100.000 de acțiuni.

Monografia contabilă

1. Răscumpărarea propriilor acțiuni:

109	=	5121	2.000.000 lei
„Acțiuni proprii”		„Conturi la bănci în lei”	(100.000 x 20 lei/acțiune = 2.000.000 lei)

2. Anularea acțiunilor proprii la preț de răscumpărare:

1012	=	109	10.000 lei
„Capital subscris vărsat”		„Acțiuni proprii”	(100.000 x 0,1 lei/acțiune = 10.000 lei)

3. Înregistrarea pierderii din anularea titlurilor de participare proprii:

149	=	109	1.990.000 lei
„Pierderi legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii”		„Acțiuni proprii”	(100.000 x (20 lei/acțiune – 0,1 lei/acțiune) = 1.990.000 lei)

Câștigurile sau pierderile legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii ale entității (acțiuni, părți sociale) nu vor fi recunoscute în contul de profit și pierdere (pct. 414 din Reglementările contabile O.M.F.P. nr. 1.802/2014).

Pierderile din anularea titlurilor de participare proprii, reprezentând diferența dintre valoarea de răscumpărare a titlurilor de participare proprii anulate și valoarea lor nominală, nu reprezintă elemente similare cheltuielilor (art. 19 pct. 3 lit. d) Normele de aplicare a Codului fiscal).

Exemplul 3:

Societatea ABC S.A. decide să răscumpere acțiunile de la un asociat care se retrage, ulterior urmând anularea acestora și acoperirea pierderii din această operațiune pe seama rezervelor.

Aplicarea facilităților acordate pentru salariile obținute de programatori, angajații din construcții și agricultură

Persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, care desfășoară activități în sectoarele construcții, agricultură și în industria alimentară și care se încadrează în condițiile prevăzute la art. 60 pct. 2, 5 și 7 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal beneficiază de facilități.

Facilități acordate

I. Programatori (angajați din domeniile IT)

a) Scutire de impozit pe venit

Cadrul legal:

- Art. 60 pct. 2 din Codul fiscal – Scutiri

Sunt scutiți de la plata impozitului pe venit următorii contribuabili:

2. persoanele fizice, pentru veniturile realizate din salarii și asimilate salariilor prevăzute la art. 76 alin. (1)-(3), până la 31 decembrie 2028 inclusiv, ca urmare a desfășurării activității de creare de programe pentru calculator, în condițiile stabilite prin ordin comun al ministrului cercetării, inovării și digitalizării, al ministrului muncii și solidarității sociale, al ministrului educației și al ministrului finanțelor. Scutirea se aplică la locul unde se află funcția de bază, pentru veniturile brute lunare de până la 10.000 lei inclusiv, obținute din salarii și asimilate salariilor realizate de persoana fizică în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu, act de delegare sau detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, după caz. Partea din venitul brut lunar ce depășește 10.000 lei nu beneficiază de facilități fiscale.

Începând cu data de 01.01.2024, potrivit O.U.G. nr. 115/2023, se introduce un nou articol, art. 60¹ cu următorul cuprins:

- Art. 60¹ – Reguli speciale privind aplicarea scutirii de la plata impozitului pe venit

Prin excepție de la prevederile art. 60 pct. 2, pct. 5 lit. c) și pct. 7 lit. c), în situația în care, în cursul aceleiași luni, persoana fizică realizează venituri din salarii și asimilate salariilor pentru o fracție din lună, la funcția de bază, la unul sau, după caz, la mai mulți angajatori succesiv, pentru aplicarea scutirii, fiecare angajator stabilește partea din plafonul de 10.000 lei lunar corespunzătoare acestei perioade și acordă scutirea pentru venitul brut lunar realizat, în limita fracției din plafon astfel stabilită.

Concluzie:

Salariații din domeniile IT (activități de creare programe pentru calculator) beneficiază de scutirea de impozit pe venit, la locul unde se află funcția de bază, pentru veniturile brute lunare de până la 10.000 lei inclusiv, obținute din salarii și asimilate salariilor.

E = Calcul impozit pe veniturile din salarii și asimilate salariilor → $D \times 10\%$

F = Calcul impozit pe veniturile din salarii și asimilate salariilor scutit → $E \times 10.000 / A$

G = Impozit pe veniturile din salarii și asimilate salariilor de plată → $E - F$

Exemplu:

Elemente	Fără opțiune pilon 2	Formula de calcul	Cu opțiune pilon 2	Formula de calcul
Salariul brut	14.000		14.000	
CAS	3.025	$(10.000 \times 20,25\%) + (\text{Salariu brut} - 10.000) \times 25\%$	3.500	Salariul brut $\times 25\%$
CASS	1.400	Salariul brut $\times 10\%$	1.400	Salariul brut $\times 10\%$
Impozit pe venit	958	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$	910	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$
Impozit pe venit scutit	684	Impozit pe venit $\times 10.000 / \text{Sal. brut}$	650	Impozit pe venit $\times 10.000 / \text{Sal. brut}$
Impozit pe venit datorat	274	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit	260	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit
Salariul net	9.301	Sal. brut - CAS - CASS - Impozit pe venit datorat	8.840	Sal. brut - CAS - CASS - Impozit pe venit datorat
Total impozite și contribuții reținute la salariat	4.699	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat	5.160	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat
CAM	315	Sal. brut $\times 2,25\%$	315	Sal. brut $\times 2,25\%$
Total impozite și contribuții datorate bugetului de stat	5.014	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat + CAM	5.475	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat + CAM

Monografia contabilă (fără opțiune pilon 2 pensii)

641	=	421	14.000 lei
„Cheltuieli cu salariile personalului”		„Personal – salarii datorate”	

● Reținerile aferente:

421	=	%	4.699 lei
„Personal – salarii datorate”		4315	3.025 lei
		„Contribuția de asigurări sociale”	
		4316	1.400 lei
		„Contribuția de asigurări sociale de sănătate”	

444	274 lei
„Impozitul pe venituri de natura salariilor”	

- Contribuția asiguratorie pentru muncă:

646	=	436	315 lei
„Cheltuieli privind contribuția asiguratorie pentru muncă”		„Contribuția asiguratorie pentru muncă”	

- Plata salariilor nete:

421	=	5311/5121	9.301 lei
„Personal – salarii datorate”		„Casa în lei” / „Conturi la bănci în lei”	

II. Domeniul construcții

a) Scutire de impozit pe venit

Cadrul legal:

- Art. 60 pct. 5 din Codul fiscal

Beneficiază de scutirea de impozit pe venit persoanele fizice, pentru veniturile realizate din salarii și asimilate salariilor prevăzute la art. 76 alin. (1)-(3), pentru activitatea desfășurată în România, în baza contractului individual de muncă, până la 31 decembrie 2028 inclusiv, pentru care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții.

Condiții pentru aplicarea scutirii:

a) angajatorii desfășoară activități în sectorul construcții care cuprind:

- (i) activitatea de construcții definită la codul CAEN 41.42.43 – secțiunea F – Construcții;
- (ii) domeniile de producere a materialelor de construcții, definite de următoarele coduri CAEN:

- 2312 – Prelucrarea și fasonarea sticlei plate;
- 2331 – Fabricarea plăcilor și dalelor din ceramică;
- 2332 – Fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții din argilă arsă;
- 2361 – Fabricarea produselor din beton pentru construcții;
- 2362 – Fabricarea produselor din ipsos pentru construcții;
- 2363 – Fabricarea betonului;
- 2364 – Fabricarea mortarului;

realizate din întreaga activitate desfășurată pe teritoriul României se vor avea în vedere pentru calculul cifrei de afaceri totale.

Exemplu:

Elemente	Fără opțiune pilon 2	Formula de calcul	Cu opțiune pilon 2	Formula de calcul
Salariul brut	12.000		12.000	
CAS	2.525	$(10.000 \times 20,25\%) + (\text{Salariul brut} - 10.000) \times 25\%$	3.000	Salariul brut \times 25%
CASS	1.200	Salariul brut \times 10%	1.200	Salariul brut \times 10%
Impozit pe venit	828	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$	780	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$
Impozit pe venit scutit	690	Impozit pe venit \times 10.000 / Sal. brut	650	Impozit pe venit \times 10.000 / Sal. brut
Impozit pe venit datorat	138	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit	130	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit
Salariul net	8.137	Salariul brut - CAS - CASS - Impozit pe venit datorat	7.670	Salariul brut - CAS - CASS - Impozit pe venit datorat
Total impozite și contribuții reținute la salariat	3.863	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat	4.330	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat
CAM	270	Sal. brut \times 2,25%	270	Sal. brut \times 2,25%
Total impozite și contribuții datorate bugetului de stat	4.133	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat + CAM	4.600	CAS + CASS + Impozit pe venit datorat + CAM

Monografia contabilă (fără opțiune pilon 2 pensii)

641	=	421	12.000 lei
„Cheltuieli cu salariile personalului”		„Personal – salarii datorate”	

● Reținerile aferente:

421	=	%	3.863 lei
„Personal – salarii datorate”		4315	2.525 lei
		4316	1.200 lei
		„Contribuția de asigurări sociale de sănătate”	

444	138 lei
„Impozitul pe venituri de natura salariilor”	

- Contribuția asiguratorie pentru muncă:

646	=	436	270 lei
„Cheltuieli privind contribuția asiguratorie pentru muncă”		„Contribuția asiguratorie pentru muncă”	

- Plata salariilor nete:

421	=	5311/5121	8.137 lei
„Personal – salarii datorate”		„Casa în lei” / „Conturi la bănci în lei”	

III. Sectorul agricol și industria alimentară

a) Scutire de impozit pe venit

Cadrul legal:

- art. 60 pct. 7 Cod fiscal

Sunt scutite de impozit pe venit:

7. persoanele fizice, pentru veniturile realizate din salarii și asimilate salariilor prevăzute la art. 76 alin. (1)-(3), pentru activitatea desfășurată în România, în baza contractului individual de muncă, până la 31 decembrie 2028 inclusiv, pentru care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) angajatorii care desfășoară pe teritoriul României activități în sectorul agricol și în industria alimentară definite de următoarele coduri CAEN:

1. cod CAEN 01: Agricultură, vânătoare și servicii anexe
 - 011 – Cultivarea plantelor nepermanente;
 - 012 – Cultivarea plantelor din culturi permanente;
 - 013 – Cultivarea plantelor pentru înmulțire;
 - 014 – Creșterea animalelor;
 - 015 – Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor);
 - 016 – Activități auxiliare agriculturii și activități după recoltare;

2. cod CAEN 10: Industria alimentară;

b) angajatorii realizează cifră de afaceri din activitățile prevăzute la lit. a) în limita a cel puțin 80% din cifra de afaceri totală. Pentru angajatorii nou-înființați, respectiv înregistrați la registrul comerțului/înregistrați fiscal începând cu luna iunie 2022, cifra de afaceri se calculează cumulativ de la data înregistrării, inclusiv luna în care se aplică scu-

conformitate cu Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, achiziționate în scopul revânzării de la membrii proprii.

d) Cifra de afaceri luată în calcul pentru aplicarea facilităților fiscale este cifra de afaceri realizată pe bază de contract, comandă sau alte documente specifice sectorului agricol și industriei alimentare, din activități aferente codurilor CAEN prevăzute la art. 60 pct. 7 lit. a) din Codul fiscal, și acoperă manoperă, materiale, utilaje, transport, echipamente, dotări. Cifra de afaceri cuprinde inclusiv producția realizată și nefacturată care corespunde valorii produselor existente în stoc la sfârșitul perioadei de raportare, înregistrată în contabilitate la sfârșitul lunilor de raportare.

e) La determinarea indicatorilor „Cifra de afaceri totală” și „Cifra de afaceri realizată efectiv din activitatea în sectorul agricol și în industria alimentară” se iau în calcul veniturile înregistrate în contabilitate cu respectarea reglementărilor contabile aplicabile.

Ponderele cifrei de afaceri din activitățile prevăzute la art. 60 pct. 7 în cifra de afaceri totală se calculează ca raport între suma rezultată din calculul efectuat pentru determinarea indicatorului „Cifra de afaceri realizată efectiv din activitatea în sectorul agricol și în industria alimentară” și suma rezultată din calculul efectuat pentru determinarea indicatorului „Cifra de afaceri totală”, înmulțit cu 100.

Pentru stabilirea procentului de cel puțin 80% din cifra de afaceri totală, care reprezintă condiție pentru acordarea facilităților fiscale în sectorul agricol și în industria alimentară, raportarea se face la anul calendaristic.

Exemplu:

Societatea Gusto SRL care desfășoară activități exclusiv în baza codurilor CAEN menționate la art. 60 pct. 7 din Codul fiscal are încadrat cu contract de muncă un salariat cu normă întreagă cu un salariu brut de încadrare de 11.000 lei.

Pentru determinarea cifrei de afaceri în vederea aplicării facilităților se extrag următoarele elemente din bilanța de verificare:

- suma veniturilor cumulate de la începutul anului până la sfârșitul lunii de raportare, realizate din vânzarea de produse și mărfuri:

- cont 701: 45.000 lei
- cont 707: 5.000 lei
- total venituri: 50.000 lei

- soldurile lunare creditoare înainte de transferul în contul de profit cont 711:

- cont 711: 4.000 lei.

Stabilim dacă societatea îndeplinește condițiile de aplicare a facilităților pentru salarii, care este monografia contabilă și pentru statul de salarii.

Îndeplinirea condițiilor:

a) angajatorii care desfășoară pe teritoriul României activități în sectorul agricol și în industria alimentară definite la art. 60 pct. 7 din Codul fiscal: condiție îndeplinită;

b) angajatorii realizează cifră de afaceri din activitățile prevăzute la art. 60 pct. 7 lit. a) din Codul fiscal în limita a cel puțin 80% din cifra de afaceri totală: condiție îndeplinită;

Cifra de afaceri totală: Total venituri + SC cont 711 = 50.000 lei + 4.000 lei = 54.000 lei

Cifra de afaceri realizată efectiv din activitatea în sectorul agricol și în industria alimentară: cont 701 + SC cont 711 = 45.000 lei + 4.000 lei = 49.000 lei

Raport: Cifra de afaceri realizată efectiv din activitatea în sectorul agricol și în industria alimentară / Cifra de afaceri totală

Raport = 49.000 lei x 100 / 54.000 lei = 90,74%

c) veniturile brute lunare din salarii și asimilate salariilor prevăzute la art. 76 alin. (1)-(3), realizate de persoanele fizice pentru care se aplică scutirea sunt calculate la un salariu brut de încadrare lunar pentru 8 ore de muncă/zi, prin raportare la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în domeniul/sectorul agricol și în industria alimentară, stabilit potrivit legii pentru domeniul/sectorul agricol și în industria alimentară (3.436 lei). Scutirea se aplică la locul unde se află funcția de bază, pentru veniturile brute lunare din salarii și asimilate salariilor de până la 10.000 lei inclusiv, realizate de persoana fizică în baza unui contract individual de muncă, cu normă întreagă sau cu timp parțial, după caz. Partea din venitul brut lunar ce depășește 10.000 lei nu beneficiază de facilități fiscale; condiție îndeplinită.

Evidențierea cheltuielilor salariale pe baza statelor de salarii întocmite:

Elemente	Fără opțiune pilon 2	Formula de calcul	Cu opțiune pilon 2	Formula de calcul
Salariul brut	11.000		11.000	
CAS	2.275	$(10.000 \times 20,25\%) + (\text{Salariul brut} - 10.000) \times 25\%$	2.750	Salariul brut x 25%
CASS	1.100	Salariul brut x 10%	1.100	Salariul brut x 10%
Impozit pe venit	763	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$	715	$(\text{Salariul brut} - \text{CAS} - \text{CASS}) \times 10\%$
Impozit pe venit scutit	693	Impozit pe venit x 10.000 / Sal. brut	650	Impozit pe venit x 10.000 / Sal. brut
Impozit pe venit datorat	69	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit	65	Impozit pe venit - Impozit pe venit scutit